

Wprowadzone od 1 stycznia br. w ustawie o samorządowie powiatowym ogólne zasady funkcjonowania tzw. centrów usług wspólnych nie wszędzie się sprawdzają. Przykładem są placówki opiekuńczo-wychowawcze. Doświadczenie powiatów z ostatnich 4 lat pokazuje, że obowiązujące do końca ubiegłego roku zasady ich konsolidacji były bardziej efektywne.

Taki wniosek płynie ze stanowiska Związku Powiatów Polskich i Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych Dla Naszych Dzieci podjętego w Warszawie 12 kwietnia br.

- Zgodnie z przepisami obowiązującymi do 31 grudnia 2015 r. powiat mógł zapewnić wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną prowadzonych placówek opiekuńczo-wychowawczych tworząc centra administracyjne do obsługi tych placówek – czytamy w stanowisku. Dyrektorem podmiotu, który zapewnia wspólną obsługę, mogła być osoba, która spełnia wymagania dla dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej. W przypadku zapewnienia wspólnej obsługi placówką opiekuńczo-wychowawczą kierował dyrektor podmiotu, który zapewniał tę obsługę, przy pomocy wyznaczonego w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych wychowawcy – wynika ze stanowiska.

W praktyce wykształciły się dwa modele funkcjonowania podmiotu zapewniającego obsługę placówek.

Pierwszy, gdzie zarówno jednostka obsługująca jak i placówki opiekuńczo-wychowawcze nadal funkcjonują jako odrębne jednostki organizacyjne z punktu widzenia ustawy o samorządzie powiatowym. Drugi, w którym status jednostki budżetowej posiada wyłącznie podmiot obsługujący a placówki opiekuńczo-wychowawcze wchodzi w skład jego struktury organizacyjnej jako jednostki wewnętrzne.

1 stycznia 2016 r. ustawą z 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw dokonano m.in. nowelizacji ustawy o samorządzie powiatowym na mocy której umożliwiono powiatom tworzenie jednostek obsługujących dla wszystkich wskazanych w nowelizacji powiatowych jednostek organizacyjnych. Celem nowej regulacji było usprawnienie funkcjonowania i organizowania zadań, które samorządy wykonują na rzecz obywateli poprzez możliwość lepszego wykorzystania posiadanego potencjału organizacyjnego i kadrowego.

Równolegle ze zmianą ustawy o samorządzie powiatowym dokonano zmiany ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na mocy której uchylono obowiązujące do 31 grudnia 2015 r. zasady ich konsolidacji, wprowadzając jednocześnie do ustawy rozwiązanie, zgodnie z którym powiat albo samorząd województwa może połączyć prowadzone przez siebie formy instytucjonalnej pieczy zastępczej z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej.

Jeżeli połączenie obejmuje odpowiednio powiatowe centrum pomocy rodzinie albo regionalne ośrodki polityki społecznej, formy instytucjonalnej pieczy zastępczej prowadzone są w ramach tych jednostek. Natomiast Centra administracyjne do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych, utworzone przez powiat na podstawie dotychczasowych przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, mogą działać na dotychczasowych zasadach, do końca 2016 r.

W praktyce jednak nowelizacja, która miała przynieść powiatom korzyści, w przypadku placówek opiekuńczo-wychowawczych spowodowała zgoła odmienne od oczekiwanych przez ustawodawcę skutki – tj. dezorganizację ich funkcjonowania oraz problemy interpretacyjne w zakresie możliwości

konsolidacji tego rodzaju jednostek.

- W związku z powyższym zwracamy się z wnioskiem o dokonanie zmian w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, które umożliwią powiatom powrót do stosowania rozwiązania jakie funkcjonowało na gruncie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do końca roku 2015 r. tj. pełnienia przez kierownika jednostki obsługującej funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej – czytamy w stanowisku.

Zgodnie z przedstawioną przez Związek Powiatów Polskich oraz Ogólnopolskie Stowarzyszenie Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych Dla Naszych Dzieci propozycją, taka sytuacja będzie możliwa pod dwoma warunkami.

Po pierwsze powierzenie wspólnej obsługi w bardzo szerokim zakresie obejmującym łącznie co najmniej obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną. A po drugie, pod warunkiem, że kierownik jednostki obsługującej będzie posiadał kwalifikacje do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo wychowawczej.

W przy przypadku niedotrzymania któregośkolwiek z tych warunków, powiat będzie zobowiązany do zatrudnienia w każdej placówce dyrektora.

Związek Powiatów Polskich oraz Ogólnopolskie Stowarzyszenie Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych zwracają uwagę, że możliwość kierowania wieloma placówkami opiekuńczo wychowawczymi przez jedną osobę funkcjonuje obecnie na gruncie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku zlecenia realizacji zadań w zakresie prowadzenia placówek organizacjom pożytku publicznego. *- Nie ma racjonalnego uzasadnienia by taką możliwość ograniczać samym powiatom, zwłaszcza w sytuacji gdy rozwiązanie takie z powodzeniem funkcjonowało przez ostatnie 4 lata – podają autorzy pisma.*

- Mamy nadzieje, że przedstawiona przez nas argumentacja spotka się z przychylnym odbiorem. Zarówno Stowarzyszenie jak i Związek Powiatów Polskich wyrażają pełną gotowość do współpracy przy wypracowaniu rozwiązań legislacyjnych, które pozwolą na prawidłową i racjonalną realizację powierzonych powiatom zadań publicznych – tłumaczy Ludwik Węgrzyn, prezes zarządu ZPP, starosta bocheński.